

KORRALDUS

Geoloogilise uuringu loa väljastamise korralduse eelnõu

1. OTSUS

Arvestades alljärgnevat, võttes aluseks maapõueseaduse § 26, § 32, § 35 ning AS Tariston 15.03.2023 esitatud taotluse, otsustan:

1. Anda AS-le Tariston (registrikood 10887843) geoloogilise uuringu luba nr L.MU/518970 Rava uuringuruumis kehtivusajaga kolm aastat.
2. Korraldus jõustub AS-le Tariston teatavaks tegemisest.

Käesolev korraldus on uuringu loa nr L.MU/518970 lahutamatu osa.

Uuringu luba nr L.MU/518970 on kättesaadav keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS.

2. ASJAOLUD

AS Tariston (registrikood 10887843, aadress Harju maakond, Tallinn, Põhja-Tallinna linnaosa, Toompuiestee 35, 10149) esitas 15.03.2023 Keskkonnaametile Rava uuringuruumi geoloogilise uuringu loa (edaspidi ka uuringuluba) taotluse (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis, edaspidi KOTKAS 15.03.2023 dokumendina nr DM-124159-1). Menetlusse võetud taotlus on registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS 23.03.2023 numbriga DM-124159-3.

Taotletav uuringuruum asub Järva maakonnas Järva vallas Vaali külas katastriüksustel Rava metskond 341 (katastritunnus 32501:001:0146), Rava metskond 140 (katastritunnus 32502:001:0039) ja Rava metskond 231 (katastritunnus 32502:001:0065), Merje külas katastriüksusel Omelga (katastritunnus 31403:002:0025) ning Jõeküla külas katastriüksusel Rava metskond 197 (katastritunnus 31403:002:0056). Katastriüksuste omanik on Eesti Vabariik, valitseja on Kliimaministeerium ja volitatud asutus on Riigimetsa Majandamise Keskus.

Taotletava uuringuruumi teenindusala pindala on 20,80 ha ning teenindusala koosneb kahest lahustükist (põhjapoolse lahustüki suurus on 16,25 ha ning lõunapoolse lahustüki suurus on 4,55 ha). Tegemist on tarbevaru uuringuga, mille käigus plaanitakse rajada kuni 35 uuringupunkti (uuringupuurauku ja/või uuringukaevet). Uurimissügavus on kuni 12 m. Uuritavaks maavaraks on täiteliiv, ehitusliiv, täitekruus ja ehituskruus. Hinnanguline maavara kogus,

arvestades kaevandamiskadusid on 660 tuh m³. Uuritava maavara võimalik kasutusvaldkond on taotluse kohaselt teede- ja taristuehitus. Taotletava loa kehtivusaeg on 3 aastat.

Kavandatava geoloogilise uuringu eesmärk on täpsustada taotletava uuringuruumi põhjapoolse lahustüki piiresse jäävate mahajäetud ja korrastamata Jussimäe karjääride ammendamata maavara mahtu ja kvaliteeti. Samuti selgitakse välja Jussimäe karjääridest lõunasse jääva ala maavara levik, kasuliku kihi paksus, materjali kvaliteet ja kaevandamistingimused. Uuringuga uuritakse maavara aktiivse tarbevaruna. Hüdrogeoloogiliste tingimuste selgitamiseks viiakse läbi veetaseme mõõtmised.

Taotletava uuringuruumi teenindusala lahustükid asuvad täielikult Pandivere ja Adavere-Põltsamaa nitraaditundlikul alal (Eesti looduse infosüsteemi kood LTA1000001). Taotletava uuringuruumi teenindusala põhjapoolse lahustüki idaosa kattub ~ 5 ha ulatuses maaparandussüsteemiga Pedaniku_TTP-533, kood maaparandussüsteemide registris on 2103270020030002.

Taotletava uuringuruumi teenindusala põhjapoolset lahustükki läbivad metsateed Jussimäe tee (nr 3250053) ja Puna tee (nr 3250303). Taotletava uuringuruumi teenindusala põhjapoolse lahustüki lõunapiirile ulatub 2. Vaali metsatee (nr 3250302) lõik.

Taotletava uuringuruumi teenindusala lõunapoolne lahustükk kattub täielikult maaparandussüsteemidega Pedaniku_TTP-533, mille koodid maaparandussüsteemide registris on vastavalt 2103270020040001 ja 2103270020030002.

Taotletava uuringuruumi põhjapoolsest lahustükist ca 190 m kaugusele ida suunda jääb Endla looduskaitseala (vid tunnus KLO1000174).

Rava uuringuruumi teenindusala piiresse ei jää muinsuskaitseobjekte.

Uuringuloa taotlust on kontrollinud maavarade registri vastutav töötaja Maa-amet (27.03.2023 kiri nr 9-3/23/4724-4).

Riigilõivu seaduse § 136¹ lõike 1 kohaselt on riigilõiv 400 eurot tasutud 15.03.2023.

Maapõueseaduse (edaspidi **MaaPS**) § 1 lõike 3 kohaselt kohaldatakse uuringuloa andmise ja muutmise menetlusele haldusmenetluse seaduse (edaspidi HMS) avatud menetluse sätteid, arvestades MaaPS erisusi. MaaPS § 30 lõike 2 alusel avaldas Keskkonnaamet uuringuloa menetluse algatamise teate 03.04.2023 ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded ning teavitas avatud menetluse algatamisest 03.04.2023 kirjaga nr DM-124159-5. Kuni uuringuloa andmise või andmisest keeldumise otsuse tegemiseni on igalühel õigus esitada Keskkonnaametile taotluse kohta põhjendatud ettepanekuid ja vastuväiteid.

MaaPS § 27 lõike 3 alusel saatis Keskkonnaamet 03.04.2023 kirjaga nr DM-124159-7 uuringuloa taotluse riigivara valitseja volitatud asutustele (RMK).

RMK andis 15.05.2023 kirjaga nr 3-1.1/2023/2208 (KOTKAS 16.11.2023 nr DM-124159-18) nõusoleku geoloogilise uuringu tegemiseks Rava uuringuruumis järgmistel tingimustel:

1. uuringu läbiviijal tuleb teavitada e-posti teel RMK Järvamaa metsaülemat välitööde läbiviimisest vähemalt 10 kalendripäeva ette;
2. kui geoloogilise uuringu raames on vaja teha raiet, tuleb sellest teatada riigimetsa majandajale, kes sõlmib geoloogilise uuringu tegijaga kasvava metsa raadamiseks töövõtulepingu või raieõiguse omandamiseks kasvava metsa raieõiguse võõrandamise lepingu.

MaaPS § 27 lõike 7 kohaselt saatis Keskkonnaamet 03.04.2023 kirjaga nr DM-124159-6 teate avatud menetluse algatamisest ning uuringuloa taotluse kirjaliku arvamuse saamiseks taotletava uuringuruumi asukoha kohaliku omavalitsuse üksusele (Järva Vallavalitsus) tähtajaga kaks kuud.

Järva Vallavolikogu nõustus 26.05.2023 otsusega nr 39 (KOTKAS 01.06.2023 nr DM-124159-10) Rava uuringuruumi geoloogilise uuringu loa andmisega järgmistel tingimustel:

1. teavitada eelnevalt piisava aja jooksul Järva Vallavalitsust ning ümberkaudseid elutegevusega hõivatud kinnistute omanikke uurimistööde tegemise algusest;
2. uuringuruumis välitööde läbiviimise kohta esitatud kaebuste korral (kaebuse esitajaks on lähedal paikneva kinnistu omanik või Järva Vallavalitsus) tuleb peatada välitöö koheselt, selgitada välja tekkinud olukord ning pakkuda leevendusmeetmed;
3. Rava uuringuruum asub metsasel alal, mis on rohevõrgustiku ala. Selgitada välja loomaliikide levik sellel alal;
4. uuringuruumis välitööde läbiviimisel kirjeldada uuringualal leiduvad looduskaitsealused taime- ja loomaliigid;
5. uuringuruumis ei ole välitööde läbiviimine lubatud pesitsusrahu perioodil ajavahemikus 15.aprillist 30. juunini;
6. esitada uuringu aruanne esimesel võimalusel pärast aruande valmimist uuringuruumi teenindusmaaga piirnevate kinnistu omanikele ning Järva Vallavalitsusele.

AS Tariston nõustus 20.07.2023 Järva Vallavolikogu otsuses nr 39 esitatud tingimustega (KOTKAS 21.07.2023 nr DM-124159-15).

MaaPS § 30 lõike 5 alusel pani Keskkonnaamet õigusakti eelnõu koos seletuskirja ja taotlusele lisatud ning menetluse käigus haldusorganile esitatud või tema poolt koostatud muude asjasse puutuvate oluliste dokumentidega avalikkusele tutvumiseks 17.11.2023 ametlikku väljaandesse. Ametlikud Teadaanded, ettepanekute ja vastuväidete esitamise tähtajaks määrati 2 nädalat.

Avalikustamise käigus kirjalikke seisukohti ei laekunud.

Vastavalt HMS § 49 lõigetele 1 ja 3 peab loa andja andma enne haldusakti väljastamist, huvitatud isikule ja isikule, kelle õigusi võib avatud menetluse korras antav õigusakt puudutada ning taotluse esitajale, võimaluse esitada kirjalikus, suulises või muus sobivas vormis asja kohta oma arvamus ja vastuväited.

Keskkonnaamet küsis AS-lt Tariston 17.11.2023 kirjaga nr DM-124159-21 arvamust või vastuväiteid uuringuloa andmise otsuse eelnõule kahe nädala jooksul kirja saatmisest. Keskkonnaamet edastas sama kirja menetlusosalistele ettepanekute ja vastuväidete esitamiseks.

Põllumajandus- ja Toiduamet kooskõlastas 30.11.2023 kirjaga nr nr 6.2-1/10390-1 tingimuslikult Rava uuringuruumi geoloogilise uuringuloa eelnõu (KOTKAS 07.12.2023 nr DM-124159-22).

AS Tariston saatis 29.12.2023 (KOTKAS 02.01.2024 nr DM-124159-24) vastuskirja Rava uuringuruumi geoloogilise uuringuloa välja andmise eelnõule laekunud ettepanekutele ja vastuväidetele.

Kooskõlas HMS §-dega 48 ning 49 tegi Keskkonnaamet XX.XX.2023 ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded avalikkusele teatavaks täiendatud Rava uuringuruumi geoloogilise uuringuloa andmise otsuse ja uuringuloa eelnõu. Arvestades asjaolu, et avalikkusel peab olema HMS § 49 lõike 2 kohaselt võimalus eelnõuga tutvuda vähemalt kaks nädalat, määras Keskkonnaamet eelnõudele ettepanekute ja/või vastuväidete esitamise ajaks kaks nädalat eelnõu kätte saamisest arvates.

Ettepanekuid ja/või vastuväiteid esitati / ei esitatud.

Tuginedes HMS §-le 49 lõikele 4 saatis Keskkonnaamet XX.XX.2024 kirjaga nr DM-124159-xx täiendatud Rava uuringuruumi geoloogilise uuringuloa andmise otsuse ja uuringuloa eelnõu menetlusosalistele ettepanekute ja/või vastuväidete esitamiseks.

Ettepanekuid ja/või vastuväiteid esitati / ei esitatud.

3. KAALUTLUSED

Geoloogiline uuring on maavara arvele võtmise ja kaevandamise eesmärgil tehtav geoloogiline töö (MaaPS § 4 lõige 2). Geoloogilise uuringu läbi viimine on lubatud vaid uuringuloa alusel (MaaPS § 17 lõige 2). Vastavalt uuringuloa saamiseks esitab taotleja loa andjale taotluse (MaaPS § 27 lõige 1). Uuringuloa andjaks on Keskkonnaamet (MaaPS § 26).

Keskkonnaamet kontrollis AS Tariston esitatud taotlusmaterjalide vastavust MaaPS, keskkonnaministri 09.01.2020 määrusele nr 1 „Üldgeoloogilise uurimistöö loa ja geoloogilise uuringu loa taotluse esitamise kord, täpsustatud nõuded taotluse kohta, loa andmise kord ning taotluse ja loa andmekoosseis“ ja KeHJS sätestatud nõuetele ning pidas andmeid piisavaks uuringuloa menetlemiseks.

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi KeHJS) § 11 lõike 3 kohaselt on keskkonnamõju hindamine (edaspidi KMH) kohustuslik KeHJS § 6 lõikes 1 nimetatud tegevuste korral, KeHJS § 6 lõikes 2 nimetatud tegevuste korral tuleb kaaluda KMH algamist või algamata jätmist lisades otsusele KeHJS § 6 lõike 3 kohase eelhindamise tulemused. KeHJS § 6 lõike 2 loetelu on § 6 lõike 4 alusel täpsustatud Vabariigi Valitsuse

29.08.2005 määrusega nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu 1“ (edaspidi määrus nr 224). Loa taotleja kavandatav tegevus ei kuulu KeHJS § 6 lõike 1 ega ka määruse nr 224 loendisse, mistõttu KeHJS § 3, § 6, § 11 lõike 3 ning määruse nr 224 alusel ei ole antud juhul KMH algatamine kohustuslik, samuti ei ole vajalik eelhindamine ega KMH vajalikkuse kaalumine.

Geoloogilist uuringut võib korraldada ja juhtida selleks teadmisi, oskusi ja kogemusi omav isik (MaaPS § 17 lõiked 3 ja 4). Uuringuloa alusel võib hüdroteoloogilisi töid teha isik, kellel on veeseaduse § 208 punktide 1, 3 ja 5 kohane tegevusluba.

Geoloogilise uuringu teostaja on OÜ Inseneribüroo STEIGER (registrikood 11206437, aadress Harju maakond, Tallinn, Nõmme linnaosa, Männiku tee 104/5, 11216).

Juhul, kui geoloogilise uuringu käigus tekib kaevandamisjäätmekava ning jäätmekava ladestamiskoht ei ole jäätmehoidla jäätmeseaduse (edaspidi JääTS) § 35² tähenduses tuleb uuringuloa taotlusele lisada kaevandamisjäätmekava (MaaPS § 28 lõige 5). Jäätmekava koostamisel, esitamisel ja kinnitamisel lähtutakse JääTS §-ga 42¹ kehtestatud nõuetest.

Uuringuloa taotluse kohaselt geoloogilise uuringu käigus kaevandamisjäätmekava ei teki ning seetõttu ei ole jäätmekava koostamine ja esitamine vajalik.

HMS § 3 lõike 1 kohaselt võib haldusmenetluses piirata isiku põhiõigusi ja -vabadusi ning tema muid subjektiivseid õigusi ainult seaduse alusel. Haldusmenetluse üksikasjad võib haldusorgan määrata kaalutusõiguse alusel (HMS § 5 lõige 1). Kaalutusõiguse tuleb teostada kooskõlas volituste piiride, kaalutusõiguse eesmärgi ning õiguse üldpõhimõtetega, arvestades olulisi asjaolusid ning kaaludes põhjendatud huve (HMS § 4 lõige 2). HMS § 53 kohaselt võib haldusaktile kehtestada kõrvaltingimuse seaduses või määruses sätestatud juhul või kui kõrvaltingimusega tuleks haldusakt jätta andmata. Vastavalt määruse nr 1 § 4 lõikele 3 kantakse uuringuloa lahtrisse „Täiendavad tingimused“ nõuded, mis seatakse maapõue kaitse ja maavara ratsionaalse kasutamise tagamiseks ning inimese tervisele, varale ja keskkonnale kaevandamisest ning kaevandamisjäätmekava käitlemisest tuleneva kahjuliku mõju vähendamiseks ja vajadusel muud täiendavad nõuded. Geoloogilise uuringu loa omajale kehtivad kõik asjakohased õigusaktides (nt maapõueseadus, keskkonnaseadustiku üldosa seadus, keskkonnatasude seadus, atmosfääriõhu kaitse seadus, veeseadus, looduskaitse seadus, jäätmeseadus jt) sätestatud nõuded. Sellest tulenevalt ei ole tarvidust geoloogilise uuringu loa täiendavate tingimuste osas dubleerida õigusaktidega juba reguleeritud. Uuringuloaga reguleeritakse vaid uuringuruumis ja uuringuruumi teenindusalal läbiviidavaid tegevusi ning nähakse ette leevendusmeetmeid otseselt uuringu teostamisest tulenevatele keskkonnamõjudele.

Rava uuringuruumi uuringuloale seatakse järgmised täiendavad tingimused:

1. Geoloogilise uuringu tegijal tuleb e-posti teel (jarvamaa@rmk.ee) teavitada Riigimetsa Majandamise Keskuse Järvamaa metsaülemat välitööde tegemisest vähemalt 10 kalendripäeva ette. Teavitada tuleb ka Järva Vallavalitsust ning ümberkaudseid elutegevusega hõivatud kinnistute omanikke.

2. Kui geoloogilise uuringu raames on vaja teha raiet, tuleb sellest teatada riigimetsa majandajale, kes sõlmib geoloogilise uuringu tegijaga kasvava metsa raadamiseks töövõtulepingu või raieõiguse omandamiseks kasvava metsa raieõiguse võõrandamise lepingu.
3. Uuringuruumis välitööde läbiviimise kohta esitatud kaebuste korral (kaebuse esitajaks on lähedal paikneva kinnistu omanik või Järva Vallavalitsus) tuleb välitööd koheselt peatada, selgitada välja tekkinud olukord ning pakkuda välja leevendusmeetmed.
4. Uuringuruumis välitööde läbiviimisel kirjeldada uuringualal leiduvad looduskaitsealused taime- ja loomaliigid. Tulemused edastada nt koos uuringuruumi korrastamise aktiga Keskkonnaametile.
5. Uuringuruumis ei ole välitööde läbiviimine lubatud pesitsusrahu perioodil ajavahemikus 15. aprillist 30. juunini.
6. Esitada geoloogilise uuringu aruanne esimesel võimalusel pärast aruande valmimist uuringuruumi teenindusmaaga piirnevate kinnistute omanikele ning Järva Vallavalitsusele.
7. Maaparandussüsteemi maa-alal planeeritud geoloogilise uuringu läbiviimisel peab hoiduma tegevusest, mis võib kahjustada kuivenduskraave, keskkonnakaitserajatist, teenindavat teed, sellel paiknevaid truupe ja muid teerajatisi ning takistada selle nõuetekohast toimimist või maaparandushoiutööde tegemist.
8. Esitada Põllumajandus- ja Toiduamet-le kolm tööpäeva enne objektil uuringutega alustamist kirjalik teavitust e-posti aadressil: jarvamp@pta.agri.ee.

Loa andja kohustus on selgitada välja kõik asjaolud, millel on otsuse tegemisel määrav tähtsus. Menetluse käigus kogutud andmestiku põhjal selgitatakse välja, kas konkreetse loa taotluse puhul esineb MaaPS § 35 sätestatud loa andmisest keeldumise aluseid. Luba antakse, kui keeldumiseks ei esine seaduses sätestatud kaalukat põhjust. Loa andmisest keeldumise alused selgitab välja loa andja.

Keskkonnaamet on hinnanud esitatud taotluse materjale ja menetluse käigus kogutud andmeid ning leidnud, et teadaolevalt käesoleva loa andmisega ei minda vastuollu riigi huviga. Riigi huvi on käsitletud Riigikogus 06.06.2017 vastu võetud strateegiadokumendis „Maapõuepoliitika põhialused aastani 2050“.

MaaPS § 35 lõige 1 punktidest 4, 5, 8 ja lõige 2 punktidest 2-3 tulenevat keeldumise alust menetluse käigus ei ilmnenu, mistõttu neid käesolevas korralduses ei käsitleta. Rava uuringuruumi teenindusala piiresse ei jää Natura 2000 võrgustiku alasid ega muid kaitstavaid loodusobjekte (MaaPS § 35 lõige 1 punkt 11); muinsuskaitseobjekte (MaaPS § 35 lõige 1 punkt 3), mistõttu MaaPS § 27 lõigetes 4 ja 6 nimetatud nõusoleku küsimise vajadust uuringuloo andmiseks ei olnud ja sellest tulenevat keeldumise alust ei esine.

MaaPS 35 lõige 2 punkt 1 sätestab, et uuringuloo andmisest keeldutakse, kui taotlejale on määratud rohkem kui üks karistus kuriteo või väärteo eest uuringu või kaevandamisjäätmete käitlemise valdkonnas ja nende andmed ei ole karistusregistrist kustutatud. Keeldumise alus on kontrollitud menetluse käigus ning AS Tariston ei ole karistusregistrisse kantud kaevandamisjäätmete käitlemise nõuete eiramise eest (karistusregistri teade seisuga 03.01.2024).

Eeltoodu alusel võib väita, et MaaPS §-s 35 sätestatud uuringuloa andmisest keeldumise alused puuduvad.

Geoloogilise uuringu luba ei anna uuringuloa omanikule garantiid, et talle hilisemalt antakse maavara kaevandamise luba ning geoloogilise uuringu loa saamisel ei teki õiguspärasest ootusest kaevandamisloa saamiseks.

VAIDLUSTAMINE

Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

Martin Nurme
juhataja
maapõuebüroo